

The background of the entire page is a photograph of several white rabbits housed in metal wire cages. The cages are arranged in rows, and the rabbits are seen from various angles, some sitting and some standing. The cages have green plastic mesh flooring and yellow and green plastic components. An orange semi-transparent box is overlaid on the left side of the image, containing the title and date. In the bottom left corner, there is a stylized orange flower logo.

Document de poziție despre bunăstarea iepurilor în UE

6 octombrie 2023

Introducere

Copa și Cogeca doresc să își împărtășească viziunea despre diferite aspecte ce vor fi vizate de legislația privitoare la bunăstarea animalelor, în vederea revizuirii acestei legislații¹. Dorim să pregătim sectorul pentru schimbările viitorului în timp ce contribuim la activitatea Instituțiilor Europene în elaborarea regulamentelor, în calitate de gestionari ai riscului. Acest document se va concentra exclusiv pe bunăstarea iepurilor, deși merită abordate și alte aspecte tehnice și economice din sector.

Sectorul european al iepurilor a trecut prin mai multe perioade de criză în ultimele decenii. Acestea au avut un impact substanțial asupra producției, ceea ce a dus la pierderea sectorului în anumite state membre UE. Punctul slab al pieței iepurilor este un factor extrem de limitativ pentru profilul economic al fermelor din acest sector². Sectorul deja s-a confruntat cu o ușoară scădere a numărului de ferme de iepuri în țările producătoare principale și o tendință de concentrare cauzată de închiderea micilor întreprinderi. Scăderea puternică a consumului de carne de iepure, alături de natura sezonieră a cererii și modificările legislative cresc gradul de incertitudine. Dar este clar că în lipsa finanțării private pentru îmbunătățirea sistemelor de adăpostire și pentru gestionarea sănătății și a fermei, sectorul riscă să nu supraviețuiască.

¹ Noul pachet pentru bunăstarea animalelor, privitor la bunăstarea la fermă și în special angajamentul Comisiei Europene de eliminare treptată a costurilor în creșterea animalelor, bunăstarea animalelor în timpul transportului și momentul sacrificării. Nu facem referire la etichetarea privind animalele la sacrificare și bunăstarea animalelor în acest document. A se vedea poziția Copa-Cogeca despre etichetarea privind bunăstarea animalelor aici: [AHW\(23\)02987](#)

² Bertazzoli A., Ghelfi R. (2005). Creazione del valore nella filiera cunicola. Giornate di Conigliicoltura ASIC 2005, p. 17-20.

Trăsăturile sectorului și rolul său în economia rurală

În ciuda faptului că sectorul iepurilor este specific doar anumitor regiuni europene și anumitor tradiții culturale, acesta joacă un rol important în creșterea economică rurală. Contribuie la crearea de locuri de muncă în zonele rurale europene, în special în sate mai mici de 2000 de locuitori. Mai mult decât atât, femeile sunt bine reprezentate în sector, fiind vorba de aproape 50 % din lucrători.

În plus, cooperativele joacă un rol important. Acestea le permit micilor producători să își completeze resursele și să facă investiții comune în durabilitate, sănătate și bunăstare, precum și în abatoare. Obiectivul este ca toți membrii cooperativelor să beneficieze de pe urma valorii adăugate a produselor lor.

Trebuie să ținem cont de impactul pe care îl poate avea noua legislație asupra sectorului zootehnic, care nu va fi limitat la activitatea economică zootehnică (adică mentenanța fermei, abatoare, producția de furaje etc.) ci va avea un impact major asupra afacerilor locale. Pentru a asigura supraviețuirea sectorului, toți cei trei piloni ai durabilității trebuie luați în considerare - de mediu, social și economic - pentru a preveni pierderea producției sau transferul acesteia în țări terțe cu standarde mai mici.

Pentru a fi consecvenți cu obiectivele de durabilitate, trebuie să recunoaștem că pentru sectorul iepurilor, unele probleme privitoare la bunăstarea animalelor pot fi în conflict cu anumite aspecte sanitare. Menținerea unei bune sănătăți a animalelor și a condițiilor de bunăstare a animalelor din Europa și asigurarea unui sector zootehnic competitiv reprezintă un interes pentru societatea ca ansamblu. Agricultorii joacă un rol esențial în monitorizarea sănătății animalelor și cunosc acțiunile potrivite care trebuie întreprinse, precum și momentul cel mai oportun pentru a acționa.

Percepția cetățenilor despre bunăstarea animalelor nu se potrivește mereu cu ce înțelege știința ca fiind bunăstarea animalelor. Însă această percepție uneori duce la elemente legislative care duc lipsă de soluții practice, ceea ce duce la un dezechilibru între investițiile în bunăstarea animalelor și rezultatul economic al acestora. Piața de multe ori nu acoperă costurile, pe când consumatorii solicită standarde mai ridicate de bunăstare a animalelor, iar inflația prețurilor nu le permite consumatorilor să ia decizii conforme cu aceste idealuri.

Reiterăm că sectorul european al cărnii de iepure este mereu dornic să își îmbunătățească standardele de bunăstare a animalelor, însă trebuie

să ne asigurăm că legislația pentru bunăstarea animalelor se bazează pe dovezi științifice și nu pe ideologie. Toate soluțiile trebuie testate în condiții reale pentru a ne asigura că agricultorii nu compromit alte aspecte ale durabilității sau bunăstării animalelor când își transformă fermele. De aceea este nevoie de formare continuă pentru sector pe tot parcursul diferitelor etape ale tranziției. În fine, progresul realizat deja de sectorul european al cărnii de iepure trebuie recunoscut. În ultimii ani, sectorul a făcut pași importanți în ceea ce privește utilizarea antibioticelor, dat fiind că se utilizează în mod tot mai durabil. Acest rezultat a fost obținut de industrie prin utilizarea constantă la fermă a unui sistem de gestionare „all in, all out” ca sistem fundamental de biosecuritate. Copa și Cogeca solicită Comisiei Europene și Parlamentului European să se angajeze în direcția acestei viziuni când revizuieste regulile de bunăstare a animalelor în asigurarea bunăstării și sănătății animalelor³.

Bunăstarea animalelor la nivelul fermei

Practicile actuale ce vizează densitatea le permit producătorilor să obțină costuri potrivite de producție dacă utilizează corespunzător furajele, ceea ce le permite fermelor să rămână profitabile. O potențială schimbare a densității ar avea implicații care merg dincolo de costuri, pe care le-ar presupune orice modificare a sistemelor de adăpostire.

Pentru bune practici pentru bunăstarea animalelor la nivelul fermei, sănătatea și igiena iepurilor reprezintă o dimensiune fundamentală. Creșterea iepurilor pe litieră poate fi dăunătoare și crește rata mortalității de trei până la cinci ori din cauza prezenței fecalelor și urinei. Acest lucru duce la coccidioză, colibaciloză și imunosupresie în rândul populației de la fermă, ceea ce duce la proliferarea mai multor boli infecțioase. Dovezile științifice arată că podeaua trebuie să le permită animalelor să stea separat de fecale. Deci, iepurii nu pot sta la sol. Preferă podelele cu grătare decât litiera adâncă^{4,5}.

Sisteme de adăpostire

Sectorul este dornic să exploreze inițiativa de a îmbunătăți sistemele de adăpostire a iepurilor. Dar, în cazul îngrășării, modificarea dramatică a sistemului de adăpostire ar necesita investiții importante. Posibila pierdere a profitabilității a acestui nou model de producție trebuie să fie luată în considerare, precum și consecințele asupra bunăstării lucrătorilor și animalelor deopotrivă. Până acum, studiile științifice arată că în ciclul reproductiv, femelele nu pot fi ținute în grup.

3 „În marea majoritate a fermelor specializate, cuștile au în mod predominant un scop dual” [...]. La fermele care fac apel la aceste cuști, femelele sunt mutate după întărcare pentru a curăța și dezinfecta cușca, puii rămân în aceeași cușcă în care s-au născut, până la sacrificare. Astfel de poate face apel la abordarea all-in, all-out, precum și la curățare și dezinfectare pentru următorul ciclu de reproducere.” (2021 EURCAW-Poultry-SFA).

4 Matics, Z., et al. (2003). Examinarea deciziilor iepurilor cu diferite tipuri de podea la cușcă. *Agriculturae Conspectus Scientificus*, 68(4), 265-268. Orova, Z., et al. (2004, Septembrie). Decizia în creșterea iepurilor între litieră adâncă și plasă de sârmă în boxe. In *Proceedings of the 8th World Rabbit Congress*, Puebla, Mexic (pp. 7-10).

5 EFSA AHAW Panel (2020) - Scientific opinion on the health and welfare of rabbit farmed in different production system

Acest lucru se datorează comportamentelor agresive. Credem că orice modificare în acest sens ar înrăutăți bunăstarea femelelor de reproducere și a puilor lor⁶.

Credem că evaluatorii riscurilor trebuie să aibă o abordare echilibrată și științifică, bazată pe date și pe experimentarea la fermă, astfel ca gestionării riscurilor să adopte o abordare potrivită în funcție de specie. Doar așa se pot analiza nevoile animalului în diferitele etape de producție.

Exemple de evitat: Cazul Germaniei

Punerea în aplicare de măsuri prea extreme și/sau fără o perioadă de tranziție suficientă ar putea cauza pagube ireparabile. De exemplu, legea germană despre adăpostirea iepurilor, adoptată în 2014, a pus la punct o perioadă de tranziție în două puncte:

Pasul 1: Cinci ani pentru toate sistemele de creștere a animalelor.

Pasul 2: Sistemele cu peste 4000 cm² per femelă pentru reproducere pot beneficia de o perioadă de tranziție de 10 ani.

Rezultate: Numărul de ferme de iepuri a scăzut puternic, de la 60 de ferme comerciale în 2014 la 15 crescători în 2022. Ne așteptăm ca până la finalul perioadei de tranziție (2024) să nu mai fie mai mult de 10 crescători rămași.

Căutarea unor sisteme alternative de adăpostire poate îmbunătăți bunăstarea animalelor din sector dar, la anumite etape de producție, aceste eforturi ar putea duce la stres și boli în rândul animalelor.

Deci, solicităm legiuitorilor să nu determine un singur tip de gestionare a adăposturilor pentru femelele de reproducere, întrucât momentan nu există suficiente studii care să sprijine un anumit sistem optim de grupare parțială. De asemenea considerăm binevenită abordarea pentru îmbogățirea mediului adăposturilor și îmbunătățirea dezvoltării comportamentale a animalelor. Dar, principiul precauției trebuie să fie mereu prezent, pentru a nu instala elemente în adăposturi care să presupună un risc pentru igiena animalelor.

Bunăstarea animalelor în timpul transportului

Acum, iepurii sunt transportați în moduri care le optimizează bunăstarea. Sectorul european al cărnii de iepure realizează studii pentru a obține mai multe cunoștințe și a îmbunătăți în mod continuu transportul.

Dimensiunea actuală a containerelor este menită să reducă pe cât de mult cu putință rănilor cauzate de mișcarea camionului. Reducerea densității de încărcare, pe de o parte ar crește în mod considerabil riscul de apariție a rănilor și, pe de altă parte, ar crește costul transportului per kg de greutate în viu, multiplicând totodată numărul de călătorii și diferitele mijloace de transport utilizate.

De exemplu, dacă ar fi aplicată opinia EFS pentru alocări minime de spațiu și înălțimi recomandate la container, acest lucru ar duce la o creștere cu 200-250% a costului transportului per kg de greutate vie pentru sector, față de situația actuală. De asemenea, impactul de mediu al măsurii ar fi enorm. De asemenea, multe abatoare ar fi nevoite să modifice zona de primire a animalelor vii. Acesta este un exemplu care ilustrează de ce bunăstarea animalelor nu poate fi considerată ca criteriu unic în creșterea animalelor.

În ceea ce privește durata transportului în producția de iepuri, întrucât animalele sunt transportate în containere, timpul trebuie calculat din momentul încărcării animalelor și până la descărcarea containerelor din camion. Nu trebuie calculat și timpul de înfometare și de așteptare la abator. Trebuie remarcat că înfometarea este necesară din motive sanitare. Indiferent de stabilirea unui timp maxim de transport, trebuie pusă la punct o marjă acceptabilă în caz de nevoie.

În fine, subliniem că viitoarele propuneri legislative la transport trebuie să se bazeze pe dovezi științifice, specifice speciilor, iar condițiile propuse trebuie testate pe teren. De asemenea, este nevoie de formare continuă pentru operatori.

Comerț

Este nevoie de consecvență cu alte politici europene precum Pactul verde și strategiile sale. Schimburile comerciale trebuie să se bazeze pe reguli echilibrate, corecte și transparente pentru a evita distorsionarea concurenței. În principiu, importurile în UE trebuie să respecte cerințele pe care Uniunea le impune agricultorilor săi, în special în ceea ce privește siguranța alimentară. Deci, este nevoie de controale mai stricte pentru carnea importată. Este nevoie să se aplice aceleași cerințe de bunăstare a animalelor la produsele importate.

6 Pérez-Fuentes S, et al. Effect of different housing systems (single and group penning) on the health and welfare of commercial female rabbits. *Animal*. 2020 Jun;14(6):1270-1277. doi: 10.1017/S1751731119003379.

Szendrői, ZS., et al L. 2019. A review of recent research outcomes on the housing of farmed domestic rabbits: reproducing does. *World Rabbit Science*, Volume 27, Issue 1, pp. 1-14.

Dacă nu, va apărea o situație asemănătoare cu cea a găinilor ouătoare, unde cuștile convenționale (interzise în UE) sunt revândute țărilor vecine non-UE care acum își exportă producția în UE. Acesta este un exemplu clar de competiție neloială și dovada că este greu de obținut în practică reciprocitatea comercială.

În plus, din cauza restricțiilor mai mari și a standardelor de producție mai ridicate care decurg din legislația europeană, apare riscul ca operatorii să își închidă instalațiile și să se mute în afara UE cu scopul de a continua să servească piața. Trebuie ținut cont de acest lucru în dezvoltarea de noi elemente legislative, în vederea opririi acestui fenomen.

Concluzie

În concluzie, orice schimbare a legislației care presupune costuri suplimentare pentru fermieri trebuie însoțită de o evaluare de impact, urmată de sprijin economic adecvat pentru a compensa pentru modificările structurale și pierderea profitabilității. De asemenea, un alt element cheie este o perioadă suficientă de tranziție, pentru a evita închiderea multor ferme sau chiar pierderea sectorului.

Sectorul agricol al producției de iepuri nu atrage mereu întreprinderile private, din cauza lipsei de randament al investițiilor, dar acesta continuă să fie răspândit în anumite regiuni europene și aduce contribuții semnificative la agricultura europeană. Ca multe alte sectoare din domeniul zootehnic, și acest sector este mai vulnerabil la schimbări (precum impunerea de schimbări substanțiale în gestionarea producției sau apariția de boli cauzate de demedicalizare) din cauza lipsei de instrumente înlocuitoare.

Îmbunătățirea în termeni de bunăstare a animalelor nu trebuie să primeze înaintea viabilității sectorului ca ansamblu, astfel încât carnea de iepure să poată să rămână accesibilă.

copa*cogeca

european farmers

european agri-cooperatives

61, Rue de Trèves
B - 1040 Bruxelles

Telephone 00 32 (0) 2 287 27 11
Telefax 00 32 (0) 2 287 27 00

www.copa-cogeca.eu

Copa și Cogeca reprezintă vocea unită a fermierilor și a cooperativelor agricole din UE. Împreună, acestea se asigură că agricultura UE este durabilă, inovatoare și competitivă, garantând securitatea alimentară pentru o jumătate de miliard de oameni din întreaga Europă. Copa reprezintă peste 22 de milioane de agricultori și familiile acestora, în timp ce Cogeca reprezintă interesele a 22 000 de cooperative agricole. Acestea au 66 de organizații membre din statele membre ale UE.